

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia czwartek, 7 grudnia 2023 r.

Poz. 6067

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.443.2023 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 4 grudnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn.zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr LXI/534/23 Rady Gminy Iława z dnia 27 października 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania z opłat jak również trybu ich pobierania.

Uzasadnienie

Rada Gminy Iława, na sesji w dniu 27 października 2023 r., działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 50 ust. 6 i art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), podjęła uchwałę, o której mowa na wstępie.

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 6 listopada 2023 r.

Materialną podstawę do podjęcia badanej uchwały stanowi przepis art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym rada gminy określa w drodze uchwały szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Wykładnia przedmiotowego przepisu, uwzględniająca stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie (wyrok z dnia 12 lutego 2019 r., sygn.: II SA/Ol 8/19) prowadzi do wniosku, że warunki zwolnienia z opłat, muszą być ustalone odrębnie dla zwolnienia całkowitego i zwolnienia częściowego. Sąd ten wyraźnie wskazał, że „(...) Określenie „szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat”, użyte w art. 50 ust. 6 u.p.s. oznacza, że warunki te muszą być określone w sposób szczegółowy i jednoznaczny. Muszą być zatem, jako warunki szczegółowe, ustalone odrębnie dla zwolnienia całkowitego i częściowego (...).”

Tymczasem, w treści § 3 ust. 1 uchwały postanowiono, że w przypadkach szczegółowych, zwłaszcza jeżeli miesięczna kwota opłat za usługi opiekuńcze ustalona zgodnie z § 2 uchwały, stanowiłaby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub niweczyłaby skutki udzielanej pomocy, można całkowicie lub częściowo zwolnić osobę zobowiązaną z ponoszenia opłat, a mianowicie z powodu:

- 1) stanu zdrowia tej osoby lub członka jej rodziny,
- 2) wysokich wydatków na leki
- 3) wysokich kosztów związanych z leczeniem lub rehabilitacją,
- 4) dużej ilości usług spowodowanych przewlekłą chorobą,
- 5) ponoszenia kosztów usług dla dwojga lub większej liczby osób w rodzinie,

6) innych wysokich, udokumentowanych wydatków, uniemożliwiających korzystanie z należnych usług.

Dodatkowo, w § 3 ust. wskazano, że decyzje w zakresie częściowego lub całkowitego zwalniania z ponoszenia odpłatności podejmuje Kierownik Ośrodka lub osoba upoważniona przez Wójta Gminy Iława do prowadzenia czynności związanych z realizacją usług opiekuńczych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie

Zdaniem organu nadzoru, wadliwe ustalenie warunków zwolnienia z opłat w uchwale rady gminy oznacza istotne naruszenie przepisu art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej i uzasadnia wyeliminowanie uchwały z obrotu prawnego w całości.

Norma kompetencyjna wymienia obligatoryjne elementy, jakie rada gminy winna zawrzeć w uchwale, a brak któregośkolwiek z nich przekłada się na ważność całego aktu prawnego. Rada Gminy Iława nie wypełniła w całości delegacji art. 50 ust. 6 ww. ustawy, gdyż ustalając łącznie warunki całkowitego i częściowego zwalniania z opłat, w istocie – w ogóle nie określiła w uchwale jej elementów. Zdaniem organu nadzoru, w kwestionowanym zakresie dokonano scedowania kompetencji na podmiot właściwy do stosowania prawa.

Podkreślić trzeba, że normy formułowane w akcie prawa miejscowego muszą być precyzyjne i jednoznaczne, tak, aby nie budziły żadnych wątpliwości interpretacyjnych. Rada Gminy Iława powinna tworzyć akt prawa miejscowego tak, aby był on kompletny treściowo, czytelny i zrozumiały (podobnie wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 26 maja 2011 r., sygn.: III SA/Lu 131/11).

Niezależnie od powyższego, wskazać należy, że wadliwe są także dalsze postanowienia uchwały, w tym § 3 ust. 2 zdanie drugie uchwały (stanowiący, iż decyzje wymienione w zadaniu pierwszym podejmuje się na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego Ośrodka, podczas gdy materię tę reguluje art. 106 ustawy o pomocy społecznej), § 4 ust. 2 uchwały - w zakresie w jakim ustanawia termin wnoszenia opłat (co nie stanowi o trybie pobierania opłat, ale o terminie ich pobierania) oraz § 4 ust. 3 uchwały (wskazujący, że w przypadku nieuiszczenia odpłatności za świadczone usługi w terminie należności z tego tytułu podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, podczas gdy kwestia ta stanowi materię uregulowaną w art. 104 ustawy).

Mając na uwadze powyższe, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie trzydziestu dni od daty jego doręczenia.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Piotr Opaczewski
II Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski